DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)
den 30 maj 2002 *

I mål C-296/00,

angående en begäran enligt artikel 234 EG, från Corte suprema di cassazione (Italien), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Prefetto Provincia di Cuneo

och

Silvano Carbone, i egenskap av ensam ställföreträdare för bolaget Expo Casa Manta Srl,

angående tolkningen av rådets förordning (EG) nr 519/94 av den 7 mars 1994 om gemenskapsregler för import från vissa tredje länder och om upphävande av förordningarna (EEG) nr 1765/82, 1766/82 och 3420/83 (EGT L 67, s. 89; svensk specialutgåva, område 11, volym 29, s. 206) och av rådets förordning

* Rättegångsspråk: italienska.

(EG) nr 3285/94 av den 22 december 1994 om gemensamma importregler och om upphävande av förordning (EG) nr 518/94 (EGT L 349, s. 53; svensk specialutgåva, område 11, volym 37, s. 223),

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden N. Colneric (referent) samt domarna R. Schintgen och V. Skouris,

generaladvokat: L.A. Geelhoed,
justitiesekreterare: R. Grass,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

— Italiens regering, genom U. Leanza, i egenskap av ombud, biträdd av G. Aiello, avvocato dello Stato,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom C. Bury och R. Amorosi, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 17 januari 2002 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Corte suprema di cassazione har, genom beslut av den 18 april 2000 som inkom till domstolens kansli den 1 augusti 2000, i enlighet med artikel 234 EG ställt en fråga om tolkningen av rådets förordning (EG) nr 519/94 av den 7 mars 1994 om gemenskapsregler för import från vissa tredje länder och om upphävande av förordningarna (EEG) nr 1765/82, 1766/82 och 3420/83 (EGT L 67, s. 89; svensk specialutgåva, område 11, volym 29, s. 206) och av rådets förordning (EG) nr 3285/94 av den 22 december 1994 om gemensamma importregler och om upphävande av förordning (EG) nr 518/94 (EGT L 349, s. 53; svensk specialutgåva, område 11, volym 37, s. 223).

2 Frågan har uppkommit i en tvist mellan Prefetto Provincia di Cuneo och Silvano Carbone, i egenskap av ensam ställföreträdare för bolaget Expo Casa Manta Srl (nedan kallat Expo Casa Manta), angående förverkande av 20 trådlösa icke typgodkända telefonapparater.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

3 I artikel 9.2 i EG-fördraget (nu artikel 23.2 EG i ändrad lydelse) föreskrivs följande:

"Bestämmelserna i denna avdelning[s] kapitel 1 avsnitt 1 och kapitel 2 [om avveckling av tullar och avskaffande av kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna] skall tillämpas på varor med ursprung i medlemsstaterna samt på varor som kommer från tredje land och som är i fri omsättning i medlemsstaterna."

4 I artikel 10.1 i EG-fördraget (nu artikel 24 EG i ändrad lydelse) föreskrivs följande:

"Varor som kommer från tredje land skall anses vara i fri omsättning i en medlemsstat, om importformaliteterna har uppfyllts och tillämpliga tullar och avgifter med motsvarande verkan har tagits ut i denna medlemsstat och hel eller partiell restitution av sådana tullar och avgifter inte har lämnats."

5 I artikel 1.2 i förordning nr 519/94 föreskrivs följande:

"Import till gemenskapen av de varor som avses i punkt 1 skall vara fri och därför inte vara föremål för kvantitativa restriktioner, utan att detta dock påverkar tillämpningen av

— de åtgärder som får vidtas enligt avdelning V,

— de kvantitativa kvoter som avses i bilaga 2."

6 Avdelning V i nämnda förordning avser skyddsåtgärder, och bilaga 2 till förordningen avser vissa varor med ursprung i Kina.

7 I artikel 1.2 i förordning nr 3285/94 föreskrivs följande:

"De produkter som avses i punkt 1 skall fritt få importeras till gemenskapen och således inte vara föremål för kvantitativa restriktioner, med förbehåll för de skyddsåtgärder som får vidtas enligt avdelning V."

8 Avdelning V i nämnda förordning avser skyddsåtgärder.

9 I artikel 19.2 a i förordning nr 519/94 och artikel 24.2 a i förordning nr 3285/94 — vilka hör till slutbestämmelserna i avdelning VI i respektive förordning — föreskrivs följande [Artiklarna har identisk lydelse på franska, men den svenska översättningen av artiklarna skiljer sig åt i vissa avseenden. Nedan citeras lydelsen i förordning nr 519/94. Övers. anm.]:

"Utan att det påverkar tillämpningen av andra gemenskapsbestämmelser skall denna förordning inte hindra medlemsstaterna från att anta eller tillämpa

i) förbud, kvantitativa restriktioner eller kontrollåtgärder grundade på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet; eller intresset att skydda människors och djurs hälsa och liv, att bevara växter, att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller att skydda industriell och kommersiell äganderätt,

ii) särskilda valutabestämmelser,

iii) formaliteter som har införts enligt internationella avtal i enlighet med fördraget."

De nationella bestämmelserna

10 I artikel 398 i dekret nr 156 av den 29 mars 1973 av Republiken Italiens president om godkännande av kodifieringen av bestämmelser i lag avseende postverksamhet, finansiella posttjänster och telekommunikation (GURI nr 113, av den 3 maj 1973, ordinarie tillägg), i dess lydelse enligt lag nr 209 av den 22 maj 1980 (GURI nr 155, av den 7 juni 1980, nedan kallad postlagen), föreskrivs följande:

"Det är förbjudet att i försäljningssyfte tillverka eller till det nationella territoriet importera, samt oavsett för vilket syfte använda eller ta i drift, elektriska och radioelektriska apparater eller anläggningar eller ledningar för överföring av elektrisk ström som inte uppfyller de krav som uppställs för att förebygga och eliminera störningar av radiosändning och radiomottagning.

Utfärdandet av de nämnda bestämmelserna, vari det även fastställs vilken metod som skall användas för att fastställa överensstämmelse, skall ske genom dekret av post- och telekommunikationsministern, efter gemensam beredning med ministern för industri, handel och hantverk, i överensstämmelse med Europeiska gemenskapernas direktiv.

Utsläppande på marknaden och import i försäljningssyfte av sådan utrustning som anges i första stycket kan endast ske om det har utfärdats ett intyg, en attest eller ett bevis om överensstämmelse eller har ingetts en förklaring om överensstämmelse på sådant sätt som skall fastställas i det dekret som avses i andra stycket.

Genom dekret av post- och telekommunikationsministern, efter gemensam beredning med ministern för industri, handel och hantverk, skall det utses vilka organ eller rättssubjekt som skall utfärda sådana attest eller intyg om överensstämmelse som föreskrivs i föregående stycke."

11 I artikel 399 i postlagen föreskrivs följande:

"Den som överträder de bestämmelser som avses i artikel 398 skall åläggas att betala en straffavgift med lägst 15 000 ITL och högst 300 000 ITL. Om överträdelsen begås av en tillverkare eller en importör av elektriska eller radioelektriska apparater eller anläggningar skall straffavgiften uppgå till lägst 50 000 ITL och högst 1 000 000 ITL, utan hinder av att de varor och apparater som inte överensstämmer med det intyg om överensstämmelse som avses i artikel 398 förverkas."

Tvisten vid den nationella domstolen

12 Den 9 mars 1995 tog Guardia di Finanza i beslag 20 trådlösa icke typgodkända telefonapparater, vilka Expo Casa Manta innehade i försäljningssyfte i strid med artiklarna 398 och 399 i postlagen. Beslaget omvandlades därefter till förverkande genom beslut av Prefetto Provincia di Cuneo.

13 I egenskap av ensam ställföreträdare för Expo Casa Manta överklagade Silvano Carbone beslutet till Pretore di Salluzzo (Italien). Pretore di Salluzzo biföll överklagandet och upphävde beslutet om förverkande med motiveringen att förordningarna nr 519/94 och nr 3285/94 har medfört en liberalisering av import av bland annat trådlösa telefonapparater, vilket innebär att förbudet mot innehav av icke typgodkända apparater i försäljningssyfte i artikel 398 i postlagen har upphävts.

14 Prefetto Provincia di Cuneo överklagade Pretore di Saluzzos beslut och gjorde gällande att beslutet utgjorde en felaktig tillämpning av artikel 19.2 a i förordning nr 519/94 och artikel 24.2 a i förordning nr 3285/94, på grund av att dessa förordningar — trots att de har avskaffat alla importrestriktioner avseende de apparater som är i fråga i målet vid den nationella domstolen — inte har

inverkat på den nationella lagstiftningen för saluföring av apparaterna i fråga, vilket således fortfarande är förbjudet.

15 För att avgöra tvisten vid den nationella domstolen måste Corte suprema di cassazione fastställa huruvida de båda förordningarna enbart har medfört en liberalisering av import eller en liberalisering av både import och saluföring av de varor som är i fråga i målet vid den nationella domstolen. Corte suprema di cassazione har därför förklarat målet vilande och hänskjutit målet till domstolen "för tolkning av de gemenskapsrättsliga förordningarna nr 519/94 och 3285/94".

Argument som åberopats i de yttranden som ingetts till domstolen

16 Den italienska regeringen har gjort gällande att artikel 19 i förordning nr 519/94 och artikel 24 i förordning nr 3285/94 ger medlemsstaterna möjlighet att anta och tillämpa förbud "grundade på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet, eller intresset att skydda människors och djurs hälsa och liv".

17 I målet vid den nationella domstolen fattades beslut om beslag och förverkande av trådlösa telefonapparater i syfte att undvika störningar i de radiofrekvenser som tilldelats den italienska ordningsmakten, vilket gör att besluten är förenliga med dessa gemenskapsförordningar.

18 Den italienska regeringen har hävdat att domstolen följaktligen inte behöver besvara den tolkningsfråga som Corte suprema di cassazione har ställt. Tvisten vid den nationella domstolen kan avgöras på nationell nivå genom en korrekt bedömning av de faktiska omständigheterna i målet, vilket domstolen saknar behörighet att göra.

19 I andra hand har den italienska regeringen gjort gällande att importrestriktionerna avseende de apparater från tredje land som är i fråga i målet vid den nationella domstolen har avskaffats genom förordningarna nr 519/94 och nr 3285/94. Skyldigheten att låta typgodkänna apparaterna innan de får saluföras har dock inte upphävts genom förordningarna.

20 Kommissionen har inledningsvis påpekat att den hänskjutande domstolen har underlåtit att lämna vissa väsentliga upplysningar om de faktiska omständigheterna, som exempelvis från vilket land apparaterna har importerats och deras tullklassificering, något som skulle ha krävts för att bättre förstå den rättsfråga som hänskjutits till domstolen. Den hänskjutande domstolen har inte heller klart formulerat sin fråga. De uppgifter som lämnats till domstolen är dock tillräckliga för att domstolen skall kunna ge ett svar som kan användas vid avgörandet av tvisten vid den nationella domstolen.

21 När det gäller räckvidden av förordningarna nr 519/94 och nr 3285/94 har kommissionen hävdat att dessa enbart avser liberalisering av import av varor från tredje land till gemenskapen och att de inte har någon inverkan på den efterföljande saluföringen av varorna inom detta område, vilket således regleras i nationell lagstiftning eller andra tillämpliga gemenskapsregler.

22 Förordningarna nr 519/94 och nr 3285/94 har enligt kommissionen enbart till syfte att öka enhetligheten i importreglerna genom att avskaffa de undantag och avvikelser som följer av nationella handelspolitiska bestämmelser som var i kraft innan förordningarna antogs, särskilt de kvantitativa restriktioner som medlemsstaterna fortsatt att tillämpa med stöd av tidigare förordningar. I likhet med artikel XI i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994 (nedan kallat GATT 1994), vilket återfinns i bilaga 1A till Avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (nedan kallad WTO), vilket godkändes på Europeiska gemenskapens vägnar genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om

ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar — vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet — av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986—1994) (EGT L 336, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 38, s. 3), har förordningarna till syfte att avskaffa kvantitativa importrestriktioner.

23 Genom artiklarna 398 och 399 i postlagen har den italienska lagstiftaren haft för avsikt att säkerställa att alla elektriska och radioelektriska apparater eller anläggningar samt alla ledningar för överföring av elektrisk ström överensstämmer med de regler som fastställts i syfte att förebygga och eliminera störningar av radiosändning och radiomottagning.

24 Enligt kommissionen går det inte att göra gällande att dessa regler strider mot gemenskapsrätten, eftersom de är tillämpliga på såväl inhemska som importerade varor.

Upptagande till sakprövning

25 De upplysningar som den hänskjutande domstolen har lämnat ger domstolen tillräcklig kännedom om de faktiska omständigheterna och de tillämpliga bestämmelserna i tvisten vid den nationella domstolen för att domstolen skall kunna tolka relevanta gemenskapsbestämmelser med beaktande av den situation som tvisten avser. Trots att ingen uttrycklig tolkningsfråga har formulerats framgår den fråga som domstolen skall ta ställning till av motiveringen till beslutet om hänskjutande.

26 Det ankommer på den nationella domstolen att avgöra huruvida det krävs ett förhandsavgörande för att avgöra tvisten vid den nationella domstolen. Enligt fast rättspraxis är domstolen följaktligen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts av den nationella domstolen avser

tolkningen av gemenskapsrätten (se särskilt dom av den 13 mars 2001 i mål C-379/98, PreussenElektra, REG 2001, s. I-2099, punkt 38, av den 17 maj 2001 i mål C-340/99, TNT Traco, REG 2001, s. I-4109, punkt 30, och av den 6 december 2001 i mål C-472/99, Clean Car Autoservice, REG 2001, s. I-9687, punkt 13). I detta fall är inget av de undantag från denna regel som fastställts i nämnda rättspraxis tillämpligt. Det är i synnerhet inte uppenbart att den begärda tolkningen av gemenskapsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen.

27 Härav följer att begäran om förhandsavgörande kan tas upp till sakprövning.

Begäran om förhandsavgörande

28 Den hänskjutande domstolen vill få klarhet i huruvida förordningarna nr 519/94 och nr 3285/94 har någon inverkan på en medlemsstats lagstiftning rörande saluföring av varor som importerats från tredje land.

29 Nämnda förordningar antogs inom ramen för den gemensamma handelspolitiken, vilket framgår av den rättsliga grunden för förordningarna, nämligen artikel 113 i EG-fördraget (nu artikel 133 EG i ändrad lydelse). Förordning nr 519/94 avser import från statshandelsländer, medan förordning nr 3285/94 avser import från länder som är WTO-medlemmar.

30 Av skälen i de båda förordningarna framgår att deras syfte är att liberalisera importen till gemenskapen av varor från tredje land. I fjärde skälet i förordning nr 519/94 anges således att det, för att uppnå större enhetlighet i importreglerna, är nödvändigt att upphöra med de undantag och avvikelser som är resultatet av kvarvarande nationella handelspolitiska program. I tredje skälet i förordning nr 3285/94 erinras det om Avtalet om upprättandet av WTO och GATT 1994

samt Avtalet om skyddsåtgärder, vilket även återfinns i bilaga I A till förstnämnda avtal. Mot bakgrund av dessa nya multilaterala regler bör de gemensamma importreglerna preciseras bättre och ändras om så krävs, särskilt vad gäller tillämpningen av skyddsåtgärder, enligt sjätte skälet i förordning nr 3285/94. I femte skälet i förordning nr 519/94 och sjunde skälet i förordning nr 3285/94 anges att utgångspunkten för de gemensamma importreglerna är liberalisering av importen, det vill säga att det inte skall finnas några kvantitativa restriktioner.

31 Saluföringen sker efter importen. På samma sätt som en vara som lagligen tillverkats i gemenskapen inte får saluföras enbart av detta skäl, medför inte den omständigheten att en vara lagligen har importerats att den automatiskt får saluföras.

32 Om en vara från ett tredje land uppfyller kraven i artikel 10.1 i fördraget anses den vara i fri omsättning. Enligt artikel 9.2 i fördraget är varan följaktligen likställd med varor med ursprung i medlemsstaterna vad gäller avveckling av tullar och avskaffande av kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna (se dom av den 15 december 1976 i mål 41/76, Donckerwolcke och Schou, REG 1976, s. 1921, punkterna 16 och 17; svensk specialutgåva, volym 3, s. 247). I den mån det inte finns någon gemenskapslagstiftning som harmoniserar villkoren för saluföring av varorna i fråga, får den medlemsstat där varorna övergår till fri omsättning motsätta sig saluföring av varorna om dessa inte uppfyller de villkor för saluföring som föreskrivs i nationell rätt.

33 Förordningarna nr 519/94 och nr 3285/94 innehåller inte några bestämmelser om saluföring av de varor som förordningarna avser. Till skillnad från Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/5/EG av den 9 mars 1999 om radioutrustning och teleterminalutrustning och om ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstämmelse (EGT L 91, s. 10), vilket antogs med stöd av artikel 100a i EG-fördraget (nu artikel 95 EG i ändrad lydelse) efter de händelser som gav

upphov till tvisten vid den nationella domstolen, föreskrivs det inte i förordningarna någon harmonisering av nationella bestämmelser på området.

34 När det i artikel 19.2 a i förordning nr 519/94 och artikel 24.2 a i förordning nr 3285/94 anges att dessa förordningar inte skall hindra medlemsstaterna från att anta eller tillämpa förbud, kvantitativa restriktioner eller kontrollåtgärder grundade på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet, eller intresset av att skydda människors och djurs hälsa och liv, att bevara växter, att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller att skydda industriell och kommersiell äganderätt, avser förbehållet import och inte saluföring av de varor som avses. Bestämmelserna avser den externa aspekten på den gemensamma marknaden. De medger i det avseendet undantag som är jämförbara med undantagen i artikel 36 i EG-fördraget (nu artikel 30 EG i ändrad lydelse), vilken avser den interna aspekten på den gemensamma marknaden.

35 Mot bakgrund av det ovan anförda skall den hänskjutande domstolens fråga besvaras så, att förordningarna nr 519/94 och nr 3285/94 inte har någon inverkan på en medlemsstats lagstiftning rörande saluföring av varor som importerats från tredje land.

Rättegångskostnader

36 De kostnader som har förorsakats den italienska regeringen och kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 18 april 2000 har ställts av Corte suprema di cassazione — följande dom:

Rådets förordning (EG) nr 519/94 av den 7 mars 1994 om gemenskapsregler för import från vissa tredje länder och om upphävande av förordningarna (EEG) nr 1765/82, 1766/82 och 3420/83 och rådets förordning (EG) nr 3285/94 av den 22 december 1994 om gemensamma importregler och om upphävande av förordning (EG) nr 518/94 har inte någon inverkan på en medlemsstats lagstiftning rörande saluföring av varor som importerats från tredje land.

Colneric Schintgen Skouris

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 30 maj 2002.

R. Grass

Justitiesekreterare

N. Colneric

Ordförande på andra avdelningen